

רצון וציפיה

עיקר מצוות יום השישי היא ההכנה כדי לקבל למחר את הנוראות והנפלאות של שבת קודש.

הביצוע של הכנה זו הוא כפשוטו, כמפורש בתורה: "את תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו". לנקות ולצחצח, לבשל ולאפות וכן לקנות מטעמים לרוב, כדי להראות **שמחה וציפיה** לקראת בוא ד' יתברך ביום השבת.

הכנה זו יכולה להיעשות בכל ימות השבוע, כפי שהיה עושה שמאי הזקן, כדי לזכור - "הנה באה השבת", ולבטא את השמחה והציפיה על ידי ריבוי ההכנות, זוהי ציפיה שיש בה כיסופים לקרבת ד' יתברך.

כפי מידת הרצון והציפיה, זוכים אחר כך להשראת הקדושה במתנה ממונו יתברך.

(דברי הרב פינקוס זצ"ל, בתוך: לקח טוב: שבת, עמ' כב)

רצה נא במנוחתנו

הגאון רבי חיים ברים זצ"ל היה רגיל לשאת תפילה בכל ערב שבת אחרי "אלוקי נצור" של תפילת שחרית, שיזכה לקבל הארת שבת הממששת ובאה.

הוא היה מבטא את שפיכת צקון לחשו בלשון התפילה של יום השבת: "רצה נא במנוחתנו, קדשנו במצוותיך ותן חלקנו בתורתך... והנחילנו ד' אלוקינו באהבה וברצון שבת קדשך".

עוד הייתה שגורה על לשונו בקשה בלשון המדוברת:

"רבונו של עולם, נתת לי נרות לשבת ויין לשבת, וכן חלות לשבת וכו'. עתה הנני מבקש ממך, אנא! רבונו של עולם, **תן לי גם "שבת" לשבת**, כדי שאוכל להרגיש את השבת ולעשותה כראוי על כל בחינותיה".

(הרב יעקב ישראל בייפוס / לקח טוב: שבת, עמ' ח)

שמחת המלכות

השבת נקראת **"שבת מלכתא"**. המושג "מלך" מורה על השפעה תמידית, שכן תפקיד המלך הוא להיות אחראי להשפיע ולתת לכולם. השבת דומה למלכות בבחינה זו שהיא משפיעה עלינו את הקדושה, ואף יוצרת את המסגרת ואת האפשרות של קדושה ומנוחה.

(דברי רבי חיים פרידלנדר זצ"ל, בתוך: לקח טוב: שבת, עמ' טז)

"ישמחו במלכותך שומרי שבת"

בעת בוא השבת תמלא לב שומריה שמחה. מעין שמחת שבויים המצויים במצוקה וסבל רב, המתבשרים ששלטון חדש עומד לכבוש את המדינה. הידיעה המרנינה זוקפת את קומתם, ומיד הם מסיחים דעת ממצוקותיהם, ורגשי רון ממלאים את כל חדרי לבבם.

אף בהישמע פעמי יום השבת המעיד על התגלות מלכותו יתברך, משתחרר האדם בבת אחת מטרדותיו השונות, ומשכיח מליבו את מנת הזעם והדווי המקיפים אותו בששת ימי המעשה. אז נפשו מתעדנת ומתרוממת וכל ישותו אומרת עונג, טוהר ושבועות רצון.

על זה אמרו חז"ל בזוהר הקדוש (אמור צה, ע"א): **"ובהאי יומא דשבתא אתנשי כל צערא וכל רוגזא וכל דוחקא"**.

(דברי רבי ב"צ ברוק זצ"ל, בתוך: לקח טוב: שבת, עמ' ט)

ישקני מנשיקות פיהו

מנהג ישראל הוא, שכאשר נכנסת שבת אומרים שיר השירים. אין זה דין אלא מנהג. ואולי המשמעות המונחת בו היא, ששיר השירים כולו מבטא את ה"ישקני מנשיקות פיהו". אפשר להמשיל זאת לכך, שכאשר אבא ואמא באים לבקר, נותנים להם נשיקה.

הקב"ה מגיע לביתנו, והופך אותנו לכהנים ולוויים. זוהי נשיקה בין שמים וארץ. הכל הופך לעולם אחר. האוכל הופך לשולחן גבוה, הנרות הופכים למנורת המקדש, והבגדים הופכים לבגדי כהונה.

והרגע שיוצר זאת הוא רגע קבלת השבת!

(הרב פינקוס זצ"ל / נפש שמשון, עמ' ה)

קבלת שבת היא קבלת פני השכינה שהייתה במתן תורה, ועל כן יש לבוש לכבודה בגדים יפים.

עבור הגברים הלכה זו איננה מעשית כל כך, שכן רובם כבר לבושים בבגדי השבת בעת כניסתה, אבל לנשים חשוב מאוד לדעת זאת, שכן פעמים רבות בעת הדלקת הנרות האישה עדיין לבושה חלוק פשוט. לא נכון לעשות כן! כששבת נכנסת, צריכים להיות לבושים בבגדים היפים ביותר, לא להתלבש בהם רק עבור הסעודה, כי כבר אז, בעת הדלקת הנרות, כביכול מגיעה אלינו השכינה הקדושה!

במתן תורה נאמר: **"והיו נכונים ליום השלישי"**. כשהשי"ת מגיע, צריכים להיות מוכנים, כמו שנוהגים כשאמור להגיע מלך גדול. פשוט לשבת ולהמתין לו יתברך, שלא יגיע בשעה שיהיו עסוקים בדברים אחרים.

כך צריך להיות גם בקבלת שבת. אצל רבים, הדקות האחרונות שלפני הדלקת הנרות מנוצלות ל"סידורים" האחרונים לפני כניסת השבת; מזיזים את כל המוקצה וכו'. למעשה, צריך לשבת ולחכות לשבת קודש. זוהי הלכה פסוקה ברמב"ם (הלכות שבת ל, ב): **"ויושב בכובד ראש, מייחל להקבלת פני השבת כמו שהוא יוצא לקראת המלך"**.

(הרב פינקוס זצ"ל / נפש שמשון, עמ' ג-ד)

"הקו שלך" - מגוון שלוחות המכילות תוכן עשיר ומרתק לנשים, שיעורי השקפה והלכה וסיפורים על נשים גדולות, בעברית, באנגלית וביידיש. חייגי: 072-2442494 / 054-8529999

צ'ם ב'ש'ר צ'ל

הגות ומחשבה לנשות ישראל